

Uppföljande granskning av förlossningsvården

Region Norrbotten

Revisionsrapport

Juni 2026

Innehållsförteckning

Inledning	3
Granskningsresultat	5
Revisionell bedömning	15

Inledning

Bakgrund

Revisorerna i Region Norrbotten granskar årligen delårsbokslut och årsredovisning, samt genomför fördjupade granskningar utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. De granskningar som revisionen genomför innehåller ofta förslag på åtgärder som bör genomföras. Dessa åtgärder varierar i omfattning och därmed också i tid för genomförande. En viktig del av revisionens arbete är därför att följa upp tidigare genomförda granskningar för att se om åtgärder vidtagits med anledning av dessa och om den granskade organisationen beaktat noterade brister, synpunkter och förslag.

Det är av vikt att följa upp de granskningar revisorerna gjort under året. Genom att regelbundet följa upp genomförda granskningar ges svar på om åtgärder med anledning av revisorernas kritik och rekommendationer har tagits i beaktande. Uppföljningen kan till exempel genomföras som en särskild granskningsinsats med skriftlig rapport. Uppföljningen ger också underlag för att bedöma om det finns anledning till förnyad granskning, och blir därmed en grund för riskanalysen inför kommande års revisionsplanering.

Regionens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att följa upp granskningen av förlossningsvården som genomfördes under revisionsåret 2023.

Syfte och frågeställningar

Syftet med granskningen är att bedöma om regionstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och de åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskningar.

Granskningen har sin utgångspunkt i följande revisionsfrågor:

- Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?
- Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Avgränsning

Granskningen avser uppföljning av förlossningsvården genomförd oktober 2023.

Metod

Granskningen har skett genom:

- Genomgång av revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder som angetts i lämnad revisionsrapport och tillhörande missivbrev, samt genomgång och granskning av yttrande som revisorerna erhållit.
- Inhämtande av lägesbeskrivning för granskningen genom intervju med verksamhetsområdeschef för Obstetrik och gynekologi samt biträdande verksamhetschef.
- Inhämtande av kompletterande underlag för granskning och verifiering av genomförda åtgärder och utveckling samt övrig materialinsamling nödvändig för att fånga statusen för granskningen.
- Dokumentstudier och genomgång av relevanta protokoll, beslut och handlingar.

Granskningsresultat

Har revisorernas synpunkter och förslag till åtgärder besvarats av respektive nämnd/styrelse?

Iakttagelser

PwC genomförde år 2023, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten, en granskning av förlossningsvården. Syftet med granskningen var att bedöma om regionstyrelsen utövade en ändamålsenlig styrning och ledning samt intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna. Bedömningen gjordes utifrån följande revisionsfrågor:

- Ger planeringen inom förlossningsvården förutsättningar för en patientsäker vård?
- Finns erforderlig styrning av vårdkedjan (graviditet, förlossning och tiden efter) mellan olika vårdenheter?
- Bedrivs ett patientsäkerhetsarbete inom förlossningsvården som leder till avvikelser, händelseanalyser och Lex Maria-anmälningar och vidtas åtgärder utifrån dessa?
- Vidtas erforderliga åtgärder för att säkra kompetensförsörjning och arbetsmiljö inom förlossningsvården på kort och lång sikt?
- Sker en tillräcklig uppföljning och analys av förlossningsvården?

Efter genomförd granskning var revisionens samlade bedömning att regionstyrelsen inte helt utövat en ändamålsenlig styrning och ledning samt intern kontroll över förlossningsvården så att en tillgänglig och patientsäker vård kan erbjudas invånarna. Granskningen visade att det saknades en tydlig styrning av hela vårdkedjan som innefattade graviditet, förlossning och tiden efter. Det framkom även att arbetsbelastningen inom förlossningsvården var hög och att verksamheten var beroende av hyrpersonal för att klara sitt uppdrag. Det fanns även variationer i lokalmässiga förutsättningar, vilka i vissa fall innebar ökade risker för patienterna. I granskningen noterades att Region Norrbotten erbjöd kombinerat ultraljud och blodprov, så kallat KUB-test, i lägre utsträckning än riket. Däremot var nyttjandet av annan fosterdiagnostik i form av Non-Invasivt Prenatalt Test (NIPT) var högre. Det noterades även att antalet avvikelser ökat under perioden 2020–2022. Granskningen visade att åtgärder vidtogs vid större och återkommande avvikelser, men bedömningen var att detta inte skedde inom rimlig tid. Den ökade mängden ärenden till patientnämnden indikerade att arbetet inte var tillräckligt och revisionen noterade att regionstyrelsen inte tagit del av patientnämndens analysrapport och därmed heller inte vidtagit åtgärder utifrån denna. Uppföljning och analys av förlossningsvården bedömdes vara delvis tillräcklig.

Efter genomförd granskning lämnade revisionen följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställa ändamålsenliga lokaler för förlossningsverksamheten på Sunderby sjukhus.
- Vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna för att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.
- Säkerställa en långsiktig finansiering av förlossningsvården, utifrån att verksamheten idag är beroende av finansiering från statsbidrag.
- Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förlossningsvården, förslagsvis genom att fastställa en kompetensförsörjningsplan samt säkerställa genomförande och uppföljning av planen.
- Bör ta del av patientnämndens analysrapport avseende avvikelser.

Revisorerna översände den 12 oktober 2023 ett missiv till regionstyrelsen för yttrande och till regionfullmäktige samt hälso- och sjukvårdsnämnden för kännedom. Revisorerna önskade svar från regionstyrelsen senast den 7 februari 2024.

Regionstyrelsen inkom med ett yttrade 7 februari 2024, vilket var inom angiven tidsram. Av yttrandet framgår regionens kommentarer till revisionens rekommendationer. Svaret omfattade lägesbeskrivningar och till viss del planerade och pågående aktiviteter med koppling till lämnade rekommendationer. Utöver detta framgår det inte tydligt om styrelsen planerar att vidta några ytterligare åtgärder med anledning av lämnade synpunkter.

I samband med att regionstyrelsen behandlade revisionsrapporten beslutade styrelsen att ge regiondirektören i uppdrag att åiterrapportera pågående och planerade åtgärder till styrelsen senast den 10 oktober 2024.

Bedömning

Delvis

Vår bedömning är att regionstyrelsen har behandlat revisionsgranskningen inom utsatt tid och genom sitt yttrande besvarat revisorernas synpunkter. Utifrån yttrandet är det inte tydligt om regionstyrelsen planerar att genomföra några åtgärder med anledning av revisorernas synpunkter och förslag.

Har synpunkterna och förslagen åtgärdats?

Lakttagelser

Rekommendation 1: Säkerställa ändamålsenliga lokaler för förlossningsverksamheten på Sunderby sjukhus.

I regionstyrelsens yttrande framgår att styrelsen i september 2023 beslutat att genomföra inriktning *Utvecklingsplan 2022 för Sunderby sjukhus* som bland annat omfattar ombyggnation och modernisering av vårdavdelningar barnsjukvård och BB/gynekologi. Modernisering och effektivisering av verksamhetslokalerna syftar till att uppfylla nationella lagar och riktlinjer för patientsäkerhet, arbetsmiljö och tillgänglighet. Vidare framgår att regiondirektören har i uppdrag att ta fram en detaljerad beskrivning av genomförandet med utgångspunkt från inriktningsbeslut och kompletterande utredning.

Verksamhetsområdet Obstetrik och Gynekologi (ob/gyn) är en länsklirik som har verksamhet på fem sjukhus. BB- och förlossningsvården är koncentrerad till Gällivare och Sunderby sjukhus. Av utvecklingsplanen framgår att befintlig lokalyta vid Sunderby sjukhus som inrymmer bland annat BB/gyn, neonatal och förlossning inte är tillräcklig för att lösa de arbetsmiljöbrister och avsteg från nationella riktlinjer som identifierats. Enligt förslaget planeras en tillbyggnad som ska inrymma förlossning och neonatalvård samt att befintliga lokaler ska byggas om för att få en modern vårdavdelning för BB/gyn och anpassade öppenvårdslokaler för ob/gyn.

Enligt intervju har byggnationen av en ny tillbyggnad ännu inte påbörjats och verksamheterna har därför fått göra anpassningar inom befintliga lokaler i ett försök att möta verksamheternas behov. Det beskrivs att en del av verksamheten från Gynekologmottagningen har flyttats till patienthotellet i ett försök att avlasta Förlossningen vid Sunderby sjukhus. Även Amningsmottagningen har flyttats till patienthotellet.

Intervjuade beskriver att det fortsatt finns behov av ombyggnation och tillbyggnad för att möta verksamheternas behov och kunna bedriva en patientsäker vård samt erbjuda en god arbetsmiljö för medarbetarna. Det beskrivs att verksamheterna behöver vara förutseende för att kunna planera de nya lokalerna utifrån framtidens förlossningsvård. Av verksamhetsplan 2026 för obstetrik och gynekologi framgår att arbete med lokalfrågor är en fortsatt prioriterad aktivitet inom flera av regionstyrelsens fastställda utvecklingsområden. Planerade aktiviteter är bland annat kartläggning av lokalutnyttjande i länet, planering av nya lokaler samt kartläggning av patientgrupper som kan flyttas till andra sjukhus för att frigöra utrymme för mer komplicerad vård på kliniken i Sunderbyn.

Rekommendation 2: Vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna för att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.

I regionstyrelsens yttrande framgår att samarbete sker inom det gemensamma projektet Kvinnors hälsa och förlossningsvård som finansieras via staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Samarbetet har under år 2023 resulterat i en gemensam amningsstrategi och våren 2024 ska verksamheterna starta en utökad digital amningsmottagning. För att ytterligare stärka vårdkedjan genomförs årligen gemensamma utbildningar. Vidare framgår det av yttrandet att det under år 2023 har påbörjats ett arbete för att kunna mäta bilirubinnivåer i hemmet hos spädbarn som drabbats av gulsot.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av urklipp från Region Norrbottens intranät som visar framtagen amningsstrategi. Målet med strategin är att ge föräldrar och barn en bra och positiv upplevelse av amning. Strategin riktar sig till all personal som kommer i kontakt med blivande eller nyblivna föräldrar inom Region Norrbotten. Av strategin framgår beskrivning av personalens betydelse för amningen, grundläggande principer och rutiner samt verksamhetsnära åtgärder.

Vid intervjuer beskrivs att arbetet med amningsstrategin har fallit väl ut och att den bidragit till att primärvården och slutenvården arbetat tillsammans mot samma mål. För att ytterligare stärka arbetet har gemensamma utbildningar genomförts vartannat år, vilket varit uppskattat av verksamheterna. Gemensamma utbildningar beskrivs vara en viktig faktor för att skapa förståelse mellan förlossningsvården, barnhälsovården och mödravården. Däremot framhålls att införandet av nytt vårdokumentationssystem har lett till att utbildningar inte har kunnat genomföras i samma utsträckning som tidigare och att genomförandet av utbildningsinsatser ännu inte är tillbaka på önskvärd nivå.

Avseende uppstart av en digital amningsmottagning framgår det av intervjuer att det finns en utsedd barnmorska inom Region Norrbotten som ansvarar för amningsmottagningen. Den digitala mottagningen riktar sig till hela länet och det finns även möjlighet för patienter att komma på fysiska besök. Ansvarig barnmorska har även utbildat och gett stöd till barnmorskor inom primärvården.

För att säkerställa kompetensförsörjningen och i sin tur vårdkedjan framgick det av regionstyrelsens yttrande att det fanns ett samarbete mellan förlossningsklinikerna i länet avseende bemanning och rotationstjänster och att det fanns planer på att utöka samarbetet. I samband med föregående granskning framkom att det var en barnmorska som arbetade både inom primärvården och förlossningsvården. Intervjuade beskriver att det inte har skett några förändringar gällande detta, utan att det fortsatt endast är en person som har rotationstjänst.

Vad gäller mätning av bilirubinnivåer i hemmet beskriver intervjuade att arbetet kom igång senare än planerat, men att det nu pågår i kommunerna. Enligt de intervjuades kännedom genomförs mätningar vid hälsocentral och inte i hemmet.

Patientuppföljning sker via den nationella graviditetsenkäten som skickas ut till gravida kvinnor och nyblivna mammor i hela Sverige. Tidigare har regionen även tagit del av sina resultat via graviditetsregistret. De intervjuade beskriver att detta inte är möjligt sedan de lämnade Partus för att gå in i regionens nya vårdinformationssystem. Region Norrbotten är därmed den enda region som inte finns representerad i det nationella graviditetsregistret.

Rekommendation 3: Säkerställa en långsiktig finansiering av förlossningsvården, utifrån att verksamheten idag är beroende av finansiering från statsbidrag.

I regionstyrelsens yttrande framgår regionen delar uppfattningen att det är nödvändigt att säkerställa en långsiktig finansiering för att Region Norrbotten ska kunna leva upp till kraven på en trygg och patientsäker mödravård, förlossning och BB-vård. Regionen anser att statsbidragen borde vara generella i stället för riktade för att bättre kunna anpassas till regionens behov.

Av intervju framgår att verksamhetsområde ob/gyn fått ökat budgetutrymme till följd av utökad Ob-ersättning. Av regionstyrelsens plan 2026–2028, fastställd av styrelsen 2025-10-07 § 171, framgår att Division Opererande och diagnostik har fått en utökning av ram för år 2026 motsvarande 4 201,3 tkr. Det framgår inte av planen hur stor del av dessa medel som har tilldelats ob/gyn.

I februari 2025 beslutade regionfullmäktige att NIPT-test¹ ska erbjudas till gravida som är 35 år eller äldre i Region Norrbotten som ett permanent vårdutbud (RF 2025-02-26 § 9). Fullmäktige beslutade även att erbjuda NIPT-test till gravida under 35 år, men då till självkostnadspris. Av ärendebeskrivningen framgår att förslaget förutsätter en utökning av budgetramen för verksamhetsområde ob/gyn med 3,271 mnkr per år från och med år 2025. Av beslutet framgår att finansiering av ska hanteras genom fullmäktiges beslut om tilläggsbudget. Fullmäktige beslutade att fastställa reviderad budget för år 2025–2027 vid sammanträde 2025-02-26 § 18.

Av årsrapport 2025 för Division Opererande och diagnostik, godkänd av regionstyrelsen 2026-03-31 § 44, framgår att divisionens samlade resultat för år 2025 var ett underskott mot budget om 184 mnkr. Negativa avvikelser noterades för bland annat personalkostnader, vårdmaterial samt köp av verksamhet/tjänster. Av redovisningen framgår att verksamhetsområde ob/gyn står för den största delen av underskottet avseende personalkostnader. Detta på grund av att nya uppdrag och behandlingsriktlinjer de senaste åren medfört ökade kostnader som saknar finansiering. Av intervju framgår att nya nationella riktlinjer och rekommendationer i flera fall driver mycket personal, vilket verksamheten i dagsläget inte har finansiering för.

Regionstyrelsen tog del av regiondirektörens rapport vid sammanträde 2026-02-11 § 11, av vilken det framgår att verksamheterna inom verksamhetsområde ob/gyn behöver tillföras ytterligare resurser för att

¹ Non-Invasivt Prenatalt Test är en form av fosterdiagnostik. NIPT visar hur stor sannolikhet det är för att fostret har vissa avvikelser på kromosomerna.

säkerställa att Region Norrbotten kan leva upp till riktlinjerna och möta det ökade vårdbehovet. En ansökan om NöK-medel (Nationella överenskommelser, statliga stimulansbidrag för att utveckla hälso- och sjukvården) kommer därför att lämnas in.

Enligt de intervjuade har statsbidragen övergått till att vara prestationsbaserade och administreras nu av Socialstyrelsen, vilket har ökat den administrativa bördan och osäkerheten kring finansiering av vidareutbildning.

Rekommendation 4: Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förlossningsvården, förslagsvis genom att fastställa en kompetensförsörjningsplan samt säkerställa genomförande och uppföljning av planen.

I regionstyrelsens yttrande framgår att en reviderad kompetensförsörjningsplan finns framtagen, vilken bland annat innefattar utbildning av fler barnmorskor. Sedan år 2016 har fem till sex sjuksköterskor om året vidareutbildats till barnmorska. Anställda erbjuds även uppgiftsväxling inom klinikerna samt olika karriärvägar inom flera specialiteter, till exempel rutinultraljud och abortprocessen.

Inom ramen för granskningen har vi tagit del av framtagen kompetensförsörjningsplan för verksamhetsområdena ob/gyn. Planen är upprättad 2024-01-11 och reviderad 2026-02-19. Av planen framgår bemanningsbehov, utvecklingsbehov i verksamheten inom tre år (detta innefattar både kända rekryteringsbehov och utbildning av befintlig personal) samt handlingsplan med aktiviteter för att möta framtida behov.

Av kompetensförsörjningsplanen framgår att det finns stora behov av att säkerställa bemanning inom yrkesgrupperna barnmorska, sjuksköterska och undersköterska, vilket också bekräftas vid intervju. Verksamheten upplever att medarbetares ökade rörlighet på arbetsmarknaden är en växande utmaning, vilket också påverkar den långsiktiga planeringen. Intervjuade företrädare beskriver att tillgången till läkare har förbättrats jämfört med tidigare, bland annat genom fler ST-läkare, fler egenutbildade specialistläkare och en förbättrad läkarbemanning i Gällivare. Samtidigt kvarstår sårbarhet i bemanningen, särskilt avseende bakjournskompetens, där verksamheten alltjämt är beroende av stafettläkare i både Sunderbyn och Gällivare.

I den föregående granskningen framkom att förlossningsverksamheten vid Gällivare sjukhus hade en låg andel fast anställda barnmorskor och specialister inom obstetrik, vilket lett till att verksamheten till stor del bemannades av inhyrd personal. Vid intervju framgår att situationen förbättrats sedan förra granskningen och att verksamheten idag har fler egna barnmorskor, även om verksamheten fortfarande har en viss andel inhyrd personal. Kliniken i Gällivare har även förstärkts med två anställda specialistläkare.

Av kompetensförsörjningsplanen framgår vidare att det finns ett fortsatt stort behov av att rekrytera och utbilda barnmorskor. Intervjuade beskriver att omkring tre till fyra medarbetare per år har utbildat sig till

barnmorskor. Att kunna erbjuda möjlighet till vidareutbildning lyfter intervjuade som en viktig förutsättning för att kunna behålla personal och kompetens. Det beskrivs att verksamheten idag lägger stora resurser på att utbilda nyanställda. Trots en viss rörlighet av medarbetare mellan slutenvård, primärvård samt privata aktörer framkommer att många medarbetare som utbildar sig till barnmorska väljer att stanna inom specialiteten.

I framtagna handlingsplan framgår aktiviteter för att säkerställa kompetensförsörjningen. För majoriteten av aktiviteterna framgår tidplan och kommentar kring status för aktiviteten. Exempel på några aktiviteter som är pågående är bland annat internutbildning i ultraljud för läkare och barnmorskor, introduktion av en läkare till endometriprocessen samt säkerställa barnmorskekompetens inom dysplasi- och abortprocessen. Intervjuade beskriver att handlingsplanen är ett levande dokument som följs upp årligen vid klinikledningsmöten och att viss uppföljning sker under året. Utöver det genomförs ingen mer formell uppföljning.

Genomgång av regionstyrelsens protokoll för perioden februari 2025 till april 2026 visar att styrelsen får information om aktuellt läge inom verksamhetsområdet ob/gyn i samband med regiondirektörens rapport. Av rapporteringen framgår att styrelsen under perioden fått information om bemanningsläge och utmaningar inom verksamheterna vid ett flertal tillfällen. Av rapporteringen framgår bland annat att förlossningsklinikerna, trots minskat antal födselar, upplever utmaningar gällande arbetsbelastningen till följd av ett ökat antal induktioner. Vidare har bemanningsförutsättningar minskat tillgängligheten till gynekologiska mottagningsbesök till läkare samt att ett högt patienttryck under perioder har lett till ökad övertid för ordinarie medarbetare.

Utifrån rapporteringen i regiondirektörens rapport framkommer att utmaningar i bemanning och kompetensförsörjning i vissa fall påverkar tillgängligheten inom de olika verksamheterna. I samband med att regionstyrelsen behandlade regiondirektörens rapport 2025-05-13 § 81 beslutade styrelsen att ge regiondirektören i uppdrag att vidta åtgärder som säkerställer precisionen i anställningar för att öka tillgänglighet och vårdbesök i regionens verksamheter.

Från 1 oktober 2023 gäller som huvudregel att alla medarbetare i kommuner och regioner ska ha minst 11 timmars sammanhängande dygnsvila under varje 24-timmarsperiod, och att arbetspass ska följas av dygnsvila. Av protokoll framgår att regionstyrelsen 2025-03-18 § 45 behandlat ärende avseende ansökan om dispens för avsteg från dygnsviloregler för ob/gyn vid Sunderby sjukhus. Av ärendet framgår att verksamheten ansöker om dispens för att kunna säkerställa bemanning av specialistläkare. Regionstyrelsen beslutade att bevilja verksamhetens begäran om dispens för avsteg från gällande dygnsviloregler.

Rekommendation 5: Bör ta del av patientnämndens analysrapport avseende avvikelser.

I regionstyrelsens yttrande framgår att styrelsen årligen får information från patientnämndens och dess kansli i delårs- och årsrapporter. Genomgång av regionstyrelsens protokoll visar att styrelsen tagit till av

patientnämndens årsrapport för år 2025 och år 2026 vid sammanträde 2025-04-08 § 64 respektive 2026-03-31 § 47. Av patientnämndens årsrapport för år 2025 framgår att antalet ärenden inom verksamhetsområde Obstetrik och gynekologi ökat mellan år 2024 (40 ärenden) och år 2025 (47 ärenden). Av årsrapporten framgår även att patientnämnden under året upprättat en analysrapport av ärenden inom förlossningsvården.

Patientnämnden beslutade att godkänna analysrapporten *Analys av klagomål och synpunkter på vården inom analysområde förlossning under 2024* vid sammanträde 2025-02-21 § 9. Av rapporten framgår att det under år 2024 inkom 14 ärenden till patientnämnden som avsåg klagomål och synpunkter på förlossning. Samtliga ärenden var riktade mot den somatiska specialistvården och de flesta ärendena avsåg vaginal förlossning. Klagomålen omfattade bland annat komplikationer och skada i samband med förlossning samt delaktighet, information och bemötande.

Vid genomgång av regionstyrelsens protokoll för perioden februari 2025 till april 2026 finner vi ingen spårbarhet till att styrelsen tagit del av ovannämnd analysrapport, utöver den notering som lämnats i årsrapporten 2025.

Vid intervju framgår att verksamheten inte heller tagit del av analysrapporten. Intervjuade framhåller dock att samtliga avvikelser följs upp systematiskt och att ärenden som inkommer via patientnämnden registreras i avvikelshanteringssystemet Synergi. Samtliga ärenden besvaras även av berörd verksamhet.

En förändring som skett sedan föregående granskning är att det idag finns en patientsäkerhetssamordnare inom kliniken. Intervjuade beskriver att samordnarens roll är att hantera samtliga avvikelser som kommer in och fördela dem till rätt verksamhet. Samordnaren sammanställer även samtliga avvikelser och tar fram månatlig uppföljning som presenteras vid ledningsgruppsmöten. Uppfattningen hos intervjuade är att den nya tjänsten bidragit till att kliniken har en god överblick över vilka avvikelser och ärenden som kommer in och att de följs upp systematiskt.

Bedömning

Nej

Vi bedömer att regionstyrelsen inte har vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av de rekommendationer som lämnades i den tidigare granskningen av förlossningsvården. Bedömningen grundas på att två rekommendationer bedöms som delvis åtgärdade och tre som ej åtgärdade. Granskningen visar att vissa åtgärder har vidtagits, bland annat avseende samverkan i vårdkedjan och kompetensförsörjning. Samtidigt kvarstår väsentliga brister vad gäller ändamålsenliga lokaler, långsiktig finansiering samt styrelsens och verksamhetens hantering av patientnämndens analysrapport.

Sammanfattning av åtgärdade rekommendationer

Rekommendation	Rekommendation genomförd
<p>Rekommendation 1:</p> <p>Säkerställa ändamålsenliga lokaler för förlossningsverksamheten på Sunderby sjukhus.</p>	<p>Rekommendationen bedöms som ej åtgärdad.</p> <p>Granskningen visar att planerade ny- och ombyggnationer av lokaler ännu inte påbörjats, vilket innebär att utmaningar och brister som noterades i den föregående granskningen kvarstår. Däremot konstateras att vissa förändringar har genomförts för att avlasta Förlossningen vid Sunderby sjukhus, bland annat genom att flytta viss verksamhet till patienthotell.</p>
<p>Rekommendation 2:</p> <p>Vidta åtgärder för att stärka vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna för att skapa bättre förutsättningar för samverkan, utveckling och kompetensförsörjning.</p>	<p>Rekommendationen bedöms delvis åtgärdad.</p> <p>Vår bedömning är att rekommendationen delvis har åtgärdats, eftersom åtgärder har genomförts för att stärka samverkan i vårdkedjan, bland annat genom en gemensam amningsstrategi, digital amningsmottagning och gemensamma utbildningsinsatser. Samtidigt är genomförandet inte fullt ut, då utbildningsinsatserna minskat och arbetet med rotationstjänster och uppföljning är begränsat.</p>
<p>Rekommendation 3:</p> <p>Säkerställa en långsiktig finansiering av förlossningsvården, utifrån att verksamheten idag är beroende av finansiering från statsbidrag.</p>	<p>Rekommendationen bedöms ej åtgärdad.</p> <p>Vår bedömning är att rekommendationen inte har åtgärdats, eftersom granskningen visar att verksamheten fortsatt har kostnadsökningar som saknar finansiering och att det inte tydligt framgår hur en långsiktig finansiering av förlossningsvården har säkerställts.</p>
<p>Rekommendation 4:</p> <p>Säkerställa en hållbar kompetensförsörjning inom förlossningsvården, förslagsvis genom att fastställa</p>	<p>Rekommendationen bedöms delvis åtgärdad.</p> <p>Vår bedömning är att rekommendationen delvis har åtgärdats, eftersom en kompetensförsörjningsplan har tagits fram och flera insatser genomförs.</p>

<p>en kompetensförsörjningsplan samt säkerställa genomförande och uppföljning av planen.</p>	<p>Samtidigt kvarstår betydande bemanningsutmaningar och uppföljningen av planen är inte fullt ut formaliserad.</p>
<p>Rekommendation 5:</p> <p>Bör ta del av patientnämndens analysrapport avseende avvikelser.</p>	<p>Rekommendationen bedöms ej åtgärdad.</p> <p>Granskningen visar att rekommendationen inte har åtgärdats, eftersom det inte finns spårbarhet till att regionstyrelsen eller verksamheten har tagit del av patientnämndens analysrapport. Granskningen visar dock att verksamheten kontinuerligt tar del av avvikelser från patientnämnden, och att det sedan den tidigare granskningen nu finns en patientsäkerhetssamordnare inom kliniken.</p>

Revisionell bedömning

PwC har, på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten, genomfört en uppföljande granskning av den fördjupade granskningen avseende förlossningsvården från år 2023. Syftet har varit att bedöma om regionstyrelsen vidtagit tillräckliga åtgärder med anledning av den bedömning och åtgärdsförslag som lämnats i genomförda granskning.

Vi bedömer att regionstyrelsen *ej* har vidtagit tillräckliga åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer utifrån genomförd granskning av förlossningsvården.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer till regionstyrelsen:

- Säkerställa ett samlat och långsiktigt utvecklingsarbete för förlossningsvården, omfattande ändamålsenliga lokaler, hållbar kompetensförsörjning och ekonomiska förutsättningar för verksamheten.
- Stärka styrning, samverkan och uppföljning i vårdkedjan mellan förlossningsvården och barnmorskemottagningarna, inklusive uppföljning av genomförda åtgärder och resultat.
- Säkerställa att patientnämndens analysrapporter och övriga underlag från avvikelshanteringen systematiskt tas till vara i styrelsens och verksamhetens förbättringsarbete.

2026-06-16

Kristian Damlin

Louise Tornhagen

Uppdragsledare

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan 2026-04-17. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.